

Prædiken til sidste søndag efter Helligtrekonger

Matt. 17, 1-9

Vi taler undertiden om skelsættende begivenheder og mener dermed hændelser, der indtræffer, som helt forandrer vores tilværelse, giver vort liv en ny retning. Hændelser, der altså giver os et nyt syn på andre mennesker og på os selv.

Det er skelsættende at blive forældre. Det er jeg sikker på, I også kan skrive under på, Carina og Anders. Pludselig er man forbundet med hinanden på en helt anden måde end før, og det er helt andre hensyn, der nu vejer og tæller, når man står med sådan en lille pige, der er ens eget kød og blod, i sine arme.

Det er skelsættende også at blive forelsket, så man pludselig gør den helt overrumplende erfaring, at der er et andet menneske, der betyder mere for mig end mig selv og mit eget. Som der berettes om det i Det gamle Testamente – om Jakob og Rakel. Da de fik øje på hinanden, vidste de med et, at de var bestemt for hinanden. Kærligheden, der sådan kan komme imellem os og gøre verden helt ny at være til i.

Det skelsættende kan være på godt – men også på ondt. Det er skelsættende pludselig at blive fyret fra sit arbejde. Det rammer ikke bare økonomisk, det er tit det mindste

af det. Det rammer i allerhøjeste grad også socialt og kan i værste fald helt underminere et menneskes selvværdsfølelse og tro på sig selv.

Det er skelsættende at miste et menneske, man holdt af. Jeg husker, hvor skelsættende det var for mig selv, da jeg for mange år siden mistede min far, selv samme dag som jeg afsluttede min teologiske kandidateksamen ved Aarhus Universitet. Det var, som om alle nære relationer med et var under forvandling, og vi skulle finde ind i nye roller i forhold til hinanden i familien. Det tog mig lang tid at indse og indrømme, at jeg var vred på ham. Man kan da ikke være vred på en far, der lige er død. Det var her, det gik op for mig, at sorg er kærlighed, man brænder ind med; og at ordet sorg dækker, eller i alle tilfælde kan dække, over en særdeles broget buket af meget modsatrettede følelser.

Skelsættende begivenheder i et liv! De er altid forbundet med en følelse af afmagt og med et ubønhørligt forlangende om nyorientering – at vi må forholde os til hinanden og til os selv og til tilværelsen i det hele taget på en ny måde, vi ikke rigtig ved, hvad indebærer.

Der er ingen tvivl om, at det også var noget skelsættende, Peter, Jakob og Johannes kom ud for, da Jesus, som vi lige hørte i evangeliet, jeg læste, tog dem med op på et højt bjerg, og han pludselig blev forvandlet for øjnene af dem, så hans ansigt lyste som solen, og hans klæder blev hvide som lyset, og der lød en røst helt inde fra tilværelsens allerinderste hemmelighed: ”Det er min elskede søn, i ham har jeg fundet velbehag”. Det var ikke bare deres forhold til Jesus, der her blev forandret fra grunden af, det var også deres forhold til Gud og derfor også deres forhold til sig selv!

Hvorfor det lige var de tre, Jesus tog med sig op på forklarelsesbjerget, kan man jo kun gisne om. Han har vel set dem som sine nærmeste fortrolige, dem han delte sine glæder og sorger med og sine inderste tanker. Også den overbevisning, Jesus nærrede vedrørende sig selv, at mennesker gennem ham skulle møde Gud, møde Guds vilje med et menneske, møde Guds kærlighed og velsignelse. Det skelsættende var, at her hørte de det pludselig med deres egne øren, at Gud virkelig stod bag ham.

De havde hørt hans prædikener og lyttet til alle hans lignelser, der gjorde Guds rige så anskueligt nærværende. De havde gentagne gange været vidner til, hvordan han helbredte syge, og de havde set, hvordan han fik lyset frem i øjnene på oversete og foragtede mennesker, som ingen ellers værdigede et blik. Han så dem. Så et lys og en værdighed ind i dem, som lavede dem op.

Men gjorde det ham til Gud eller til Guds søn, som han selv hævdede? Guds væsens udtrykte billede – var det det, han var?

Ja, det *var* dét, de fik vished om her oppe i den tynde luft på forklarelsens bjerg, da der som sagt helt inde fra tilværelsens inderste hemmelighed lød en røst, der sagde: ”Det er min søn, i ham har jeg fundet velbehag. Hør ham!” Dét var det skelsættende nye.

De samme ord havde lydt ud af himlen eller evigheden, da Jesus var blevet døbt af Johannes i Jordanfloden: ”Du er min elskede søn...” Men da var det måske kun Jesus selv, der havde hørt det.

Det var i de ord, han blev indviet til at gå med glædesbud til alle, der ville lytte til ham. Han ville dele den velsignelse, han selv havde modtaget, med alle mennesker, da han blev døbt. Det var netop derfor, han sagde, som vi hørte i forbindelse med dåben før: ”Gå ud i al verden og gør alle folkeslag til mine disciple, idet I døber dem i Faderens og Sønnens og Helligåndens navn, og idet I lærer dem at holde alt det, som jeg har befalet jer. Og se, jeg er med jer alle dage indtil verdens ende”.

Velsignelsen der siger, at Gud er en Gud, der *ser*, og *elsker* det, han ser – altså ser et menneske som sit elskede barn. I det lys skal vi se og selv. Eller skal du se dig selv, siger Jesus til hver enkelt af os.

Det ligner noget, vi kender: Kærligheden, der elsker det, den ser – det er det, et barn møder i sine forældres øjne. Denne uforbeholdne kærlighed, der sætter et lille menneske fri til at være sig selv. Turde være det, det er.

Helt dagligdags er det også det, der er på færde, når jeg siger: ”Jeg tager lige hen og ser til min mor”. Og bliver spurgt, når jeg kommer hjem: ”Blev hun glad for at se dig?”

Se og se til har jo her ikke noget med eftersyn eller kontrol at gøre. Nej, det er noget helt andet: Vi bliver ganske enkelt til – og til for hinanden – i denne seen, i dette blik. Det mest afgørende, der hændte os, da vi var børn, var, at der var kærlige øjne, der så os. Så os med glæde og varme, ikke fordi vi havde de og de egenskaber eller fortrin, men bare fordi vi var til. Et menneske bliver til ved at møde kærligheden i sin far og mors og andre menneskers øjne. Og i Guds, følger Jesus til!

Er det så kun en velsignelse sådan at blive set? Nej, det ved vi godt, det ikke er. Enhver, der har været til eksamen, kan tale med om det. Men vi ved det godt i det hele taget. Det er frygteligt at blive overset, føle sig overset. Men vi kender i lige så høj grad til angsten for at blive gennemskuet. Tænk, hvis de ser mig, som jeg virkelig er; som jeg er og kender mig selv, og siger: ”Nu har jeg set, hvad du er for en én, og jeg vil aldrig mere se dig for mine øjne”. I det gennemskuede blik går et menneske til grunde.

Men det er netop ikke det blik, Peter, Jakob og Johannes fanges af, da Jesus forvandles for øjnene af dem, og hans ansigt lyser mod dem som solen. Det, de mødes af her er det ansigt, der lyser imod os og velsigner også os. Og det blik, der vil holde os fast i denne velsignelse.

At ordet, at budskabet om dette blik, der sådan vil fange vort, at det har frit løb iblandt os, og at vi har sans for, hvor dyrebart det er, det er måske langt mere afgørende, end vi aner. Afgørende for at vi kan leve med hinanden og med os selv på en ordentlig måde, finde ind i en forsonet dialog

Redaktion

Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

med os selv og med hinanden og med Gud
I erindringsbogen *Mit livs eventyr* fortæller
H.C. Andersen om en episode fra sin barn-
dom. Han er sammen med sin mor og andre
fattigfolk taget ud på de afhøstede marker
uden for Odense for at samle de aks til sig,
høstfolkene har efterladt. Og så pludselig er
ridefogeden over dem med eder og forban-
delser, og de flygter over stok og sten, men
Hans Christian falder i sine alt for store træ-
sko, og der stod ridefogeden med sin pisk
hævet til slag. Så ser han op på ham, Hans
Christian, og siger med en for et barn under-
lig unaturlig myndighed: ”Hvor tør du slå på
mig, når Gud ser mig?” Og ridefogeden sæn-
ker sin pisk og lader drengen løbe.
”Hvor tør du slå på mig, når Gud ser mig?”
Nej, så længe ordet om, at Gud ser os og el-
sker det, han ser, har noget at skulle have
sagt inde i os selv og imellem os, er der alli-
gevel så nok grænser for, hvor ubarmhjer-
tigt eller uværdigt det hele kan gå hen og
blive. Amen.

Helge Baden Nielsen

Herfølge

Salmer:

392, 289, 162/161, 441, 31